

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2013 M. LIEPOS 24 D. NUTARIMO NR. 711 „DĖL
VIETINĖS RINKLIAVOS AR KITOS ĮMOKOS UŽ KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ
SURINKIMĄ IŠ ATLIEKŲ TURĖTOJŲ IR ATLIEKŲ TVARKYMĄ DYDŽIO
NUSTATYMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO
(TOLIAU – NUTARIMO PROJEKTAS)
(TAP NR. 18-347(2)) (TAIS NR. 17-10667(4))**

2018-06-06 Nr. NV-1472

Vilnius

Įvertinę Nutarimo projekto atitiktį Lietuvos Respublikos įstatymams, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimams ir teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Kaip buvo nurodyta Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2018-03-21 išvados Nr. NV-745 (toliau – Išvada) 3 punkte, Nutarimo projekto 1.1 papunktyje siūlomas nustatyti reguliavimas neatitinka Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo (toliau – Įstatymas) 30² straipsnio 2 dalies nuostatų. Nutarimo projekto 1.1 papunktyje siūloma nustatyti, kad būtinas su komunalinių atliekų tvarkymu susijusias sąnaudas sudarytų ne tik komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros atnaujinimo, bet ir plėtros sąnaudos. Tuo tarpu Įstatymo 30² straipsnio 2 dalyje (redakcija, įsigaliosianti 2019-01-01) nustatyta, kad komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų kaina turi užtikrinti ilgalaikį komunalinėms atliekoms tvarkyti skirtos infrastruktūros eksploatavimą, jos atnaujinimą ir sudaryti komunalinių atliekų turėtojams priimtinas sąlygas dalyvauti tvarkant komunalines atliekas, taip pat mažinti aplinkos taršą.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas savo aktuose yra ne kartą konstatavęs, kad konstitucinis teisinės valstybės principas draudžia žemesnės galios teisės aktuose nustatyti tokį teisinį reguliavimą, kuris konkuruotų su nustatytuoju aukštesnės galios teisės aktuose (pvz., Konstitucinio Teismo 2004 m. gruodžio 13 d., 2005 m. sausio 19 d., 2010 m. kovo 9 d., 2013 m. gegužės 9 d. nutarimai).

Derinimo pažymoje pateiktas Nutarimo projekto rengėjo motyvas dėl Nutarimo projekto 1.1 papunktyje siūlomo nustatyti reguliavimo laikytinas plečiamuoju Įstatymo 30² straipsnio 2 dalies nuostatų aiškinimu. Kadangi komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų kainos nustatymo principus nustatančios teisės normos priskiriamos viešosios teisės sričiai, jų plečiamasis aiškinimas negalimas.

2. Kaip buvo nurodyta Išvados 6 punkte, Nutarimo projekto 1.3 papunktyje siūlomas reguliavimas yra ydingas, atsižvelgiant į tai, kad nėra aišku, pagal kokius objektyvius kriterijus būtų nustatoma, kad nekilnojamasis turtas yra netinkamas (negalimas) naudoti. Kiekvienai savivaldybei nustačius atskirą (galimai ir skirtingą) tvarką nebūtų užtikrinta galimybė vienodomis sąlygomis nemokėti pastoviosios įmokos dalies atliekų turėtojams visose savivaldybėse, o tai neatitiktų

konstitucinių teisinės valstybės ir asmenų lygybės įstatymui principų. Derinimo pažymoje nepateiktas Nutarimo projekto rengėjo vertinimas dėl šių Išvados motyvų.

Derinimo pažymoje pateiktas Nutarimo projekto rengėjo vertinimas, kad Nutarimo projekto 1.3 papunkčio nuostata atitinka Įstatymo 30 straipsnio 10 dalies nuostatas, nes „tuo atveju, kai nekilnojamas turtas netinkamas (negalimas) naudoti, gyventojai jame negyvena, atliekos nesusidaro, manytina, kad ir komunalinių atliekų tvarkymo sistema nėra naudojama bei nesuteikiamos atliekų rūšiavimo priemonės“. Šiuo aspektu papildomai turėtų būti įvertinta Nutarimo projekto 1.3 papunkčio atitiktis konstituciniam asmenų lygybės įstatymui principui ir Įstatymo 30² straipsnio 1 dalyje įtvirtintiems komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų kainodaros nustatymo principams. Pagal Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo taisyklių, patvirtintų Vyriausybės 2013 m. liepos 24 d. nutarimu Nr. 711, (toliau – Taisyklės) 24 ir 29 punktus, pastovioji įmokos dalis mokama visais atvejais, nepriklausomai nuo to, ar asmenims teikiama komunalinių atliekų paėmimo paslauga ir atliekų tvarkymo paslauga. Taigi priėmus Nutarimo projekto 1.3 papunktyje numatytus pakeitimus, galimai būtų diskriminuojami asmenys, kurių nekilnojamasis turtas yra tinkamas (galimas) naudoti, tačiau faktiškai yra nenaudojamas (atliekos juose nesusidaro).

Nors Nutarimo projekto 1.3 punkte siūloma įtvirtinti nuostata buvo patikslinta vietoj žodžio „deklaravę“ įrašius žodžius „pateikę informaciją savivaldybei“, šis patikslinimas neužtikrina pagrįsto sprendimo dėl pastoviosios įmokos dalies nemokėjimo priėmimo, nes neaišku, kas ir kokia tvarka įvertins, kad nekilnojamasis turtas yra netinkamas (negalimas) naudoti, kaip apie sprendimą bus informuojamas komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratorius, jeigu jam ši funkcija pavesta vadovaujantis Įstatymo 30 straipsnio 3 dalies 3 punktu.

3. Kaip buvo nurodyta Išvados 9 punkte, Nutarimo projekto 1.6 punkte siūloma įtvirtinti nuostata dėl to, kas turi būti nurodyta atliekų turėtojams teikiamose sąskaitose, nėra Taisyklių reguliavimo dalykas, nes remiantis Įstatymo 30² straipsnio 3 dalimi ir Taisyklių 1 punktu, Vyriausybės nutarimu tvirtinamų Taisyklių tikslas yra nustatyti rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo reikalavimus. Minėtos pozicijos laikėsi ir Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2018-01-23 išvadoje Nr. 4E-74 nurodydama, kad tokio pobūdžio nuostata galėtų būti įtvirtinta Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutarties standartinėse sąlygose, patvirtintose aplinkos ministro 2013 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. D1-254. Derinimo pažymoje nepateiktas Nutarimo projekto rengėjo vertinimas dėl šio Išvados motyvo.

Tuo atveju, jeigu būtų neatsižvelgta į šią pastabą, papildomai atkreipiame dėmesį, kad nors Nutarimo projekto 1.6 punkte siūloma įtvirtinti nuostata buvo patikslinta, iš jos vis dar nėra aišku, kokio ataskaitinio laikotarpio atliekos turėtų būti skaičiuojamos.

Kaip matyti iš kartu su Nutarimo projektu pateikto 2018-05-04 posėdžio protokolo Nr. D4-98, Aplinkos ministerijoje 2018-04-20 vykusio tarpinstitucinio pasitarimo metu Lietuvos savivaldybių asociacijos atstovė nurodė, kad Nutarimo projekto 1.6 punkte numatyto pakeitimo įsigaliojimo terminas turėtų būti nukeltas tam, kad savivaldybės galėtų pasiruošti tinkamam šio reikalavimo įgyvendinimui. Tuo tarpu Nutarimo projekto 2 punkte nurodyta, kad nutarimas, išskyrus jo 1.6 papunktį, įsigalioja 2019 m. sausio 1 d. Taigi numatoma, kad Nutarimo projekto 1.6

punkte numatytas pakeitimas įsigalios kitą dieną po oficialaus nutarimo paskelbimo Teisės aktų registre, neatsižvelgiant į Lietuvos savivaldybių asociacijos išreikštą poziciją.

Teisės grupės vyriausiasis patarėjas

Rimvydas Pilibaitis